

MAŠOKOTŠO A DITLABELO TŠA DIMENERALE LE PETROLEAMO

Ke eng se se mphsa?

- 01 Oktobore 2018 – Dipušetšo tša Mašokotšo a Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo (MPR3)**
 SARS e ntšhitše foromo e mphsa bakeng sa [Mineral and Petroleum Resources Return and Payment advice](#). Foromo ye e a hwetšagala go ka e taonelouta go tloga ka 01 Oktobore 2018 gomme balefela motšhelo ba bjale ba MPRR ba tla letelwa go tlatša pušetšo e mphsa ya MPRR le foromo ya tefelo ya data:
  - Tlhahlo ya Kgale ya Tefelo ya Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo (MPR2) le Pušetšo ya Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo (MPR3) e fetošeditšwe go [Pušetšo ya Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo \(MPR3\)](#), go laodiša o swanetše go tlatša Pušetšo e mphsa ya (MPR3).
  - Pušetšo ya MPR3 e mpshafaditšwe ka mohuta wa menerale, yuniti ya kelo le bolumu (bontši) bjo bo fetišeditšwego) bja dimenerale tše di rekišitšwego tšeo di bego di sa akaretšwa peleng ka go MPR3.
  - Foromo ya MPR3 e lekaneditšwe go phethagatša dilo ka moka e lego, go faela, tefelo le ditlemo tša dipušetšo tše di latelago ka fase.

Foromo ya MPR3	Go faela	Tefelo
Tekanyo ya 1	Pušetšo ya Mathomo ya Tekanyetšo e swanetše go romelwa pele ga mafelelo a dikgwedi tše tshela (6), morago ga mathomo a ngwaga wa kelo. .	Tefelo ya mathomo – 50% ya palomoka ya sekoloto seo se lekanyeditšwego bakeng sa ngwaga wa kelo – dikgwedi tše tshela (6) ka morago ga mathomo a ngwaga wa tšhelete.
Tekanyo ya 2	Pušetšo ya Bobedi ya Tekanyetšo e swanetše go romelwa pele ga mafelelo a ngwaga wa kelo (ke gore pele ga mafelelo a dikgwedi tše 12 ka morago ga ngwaga wa kelo– e dirišwa ge eba ga se go dirwe diphetogo go mafelelo a ngwaga wa tšhelete).	Tefelo ya bobedi – mašaledi a palomoka ya tekanyo ya sekoloto sa ngwaga wa kelo – mafelelong a ngwaga wa kelo (ke gore pele ga mafelelo a dikgwedi tše 12 morago ga ngwaga wa kelo – e dirišwa ge eba ga se go dirwe diphetogo go mafelelo a ngwaga wa tšhelete).
Kgetho ya bo-3 ya Tlaleletšo	Kgetho ya boraro ya tlaleletšo ya pušetšo, e šupetšwa bjale ka “Pušetšo ya go Fetiša”, e ka dirišwa go laodiša sekoloto sa tlaleletšo sa ngwaga wa kelo, seo se bego se sa letelwa go tekanyetšo ya dipušetšo tša mathomo le tša bobedi (ka fao, ge go hlokega, pele mafelelo a dikgwedi tše 18 ka morago ga mathomo a ngwaga wa kelo – e dirišwa ge eba phetogo e be e dirilwe mafelelong a ngwaga wa tšhelete).	Kgetho ya Tlaleletšo ya Tefelo ya Boraro – Tšhelete yeo e sa akaretšwago go tekanyo ya mathomo le ya bobedi ya ngwaga wa kelo (ka fao, ge go hlokega, pele mafelelo a dikgwedi tše 18 ka morago ga mathomo a ngwaga wa kelo – e dirišwa ge eba ga se go dirwe diphetogo go mafelelo a ngwaga wa tšhelete).
Tefelo ya Mafelelo	Pušetšo ya ngwaga e swanetše go romelwa ka morago ga dikgwedi tše lesomepedi ka morago ga mafelelo a	Tefelo ya mafelelo ya sekolot – dikgwedi tše 12 ka morago ga mafelelo a ngwaga, fao sekoloto sa mafelelo sa pušetšo se

	ngwaga wa kelo bakeng sa morelo wa poelanyo ya mafelelo.	fetišago ditefelo tše di dirilwego bakeng sa ya-1 le ya-2, Tekanyo le kgetho ya bo3 ya tefelo.
--	--	--

- Ditefelo di ka dirwa ka tirišo ya Tefelo ya Tlaleletšo ya eFiling (gape e šupetšwa bjale ka tefelo ya “Ad Hoc”) goba 'SARS Other' ge e tšwelela go EFT, diriša molao wa ditišiti tše 19- (TAXREFNUMBX00000155) gomme tefelo enngwe le enngwe e swanetše go sepela le pušetšo ya Dipušetšo tša Mašokotšo a Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo (MPR3).
- Ditefelo di swanetše go dirwa ka [eFiling](#) ka go akhaonte ya SARS gomme tefelo enngwe le enngwe e swanetše go sepela le pušetšo ya go tlala (MPR3).
- Ditefelo gape di ka dirwa ka kanale ya pankha (e sego kanale ya go tlwaelega), ka go diriša EFT gape mokgwatšhomo wo o nyaka molao wa ditišiti tše 19 (TAXREFNUMBX00000155).

Maele a Bohlokwa kudu: Balefela motšhelo ba swanetše go gapeletšwa go šuthelwa go [eFiling](#) bjale ka kanale ya tefelo ka potlako. Dikanale tša pankha di ka se sa dirišwa bakeng sa ditefelo tša MPRR ka 31 Janaware 2019, se se ra gore ditefelo ka moka tša MPRR di tla lefelwa fela ka go diriša kanale ya eFiling.

O la fihlelela tlhahli ya ka ntle yeo e mpshafaditšwego ya MPRR le foromo ya MPR3 ka fase:

- [Mineral and Petroleum Resources Royalties External Guide](#)
- [MPR3 Mineral and Petroleum Resources Royalty Return External Form](#)

Na ke eng?

Kgale, ditlabelo tša dimenerale le petroleamo di be di na le beng ba praebete, go ra gore ditefelo tša go maena ditlabelo tše e be e lefelwa go Mmušo fela ka fase ga mabaka a itšeng, mohlala, fao go maena go dirilwego go naga yeo e lego ya Mmušo.

Gore Afrika Borwa e sepelelane le ditlwaedi tša ditšhabatšhaba, Kgoro ya Dimenerale le Enetši e tshamile [Molao wa Tšwetšopele ya Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo, 2002 \(MPRDA\)](#) go ya ka fao ditlabelo tše di tsebjago bjale ka bohwa go batho ka moka ba Afrika Borwa gomme Mmušo e le mohlakomedi bakeng sa go hola MaAfrika Borwa ka moka.

Tona ya Ditšhelete, go ya ka karolo ya 3(4) ya MPRDA o bapetša le go lefiša Mmušo mašokotšo ka mokgwa wa Molao wa Palamente. Se Tona e se dirile ka go tlhoma [Molao wa Mašokotšo a Ditlabelo tša Diminerale le Petroleamo, 2008](#) gammogo le [Molao wa \(Taolo\) Mašokotšo a Ditlabelo le Dimenerale le Petroleamo, 2008](#), bobedi e laolwa ke SARS.

Mašokotšo a ragoga ka phetetšo ya mašokotšo a go tšwa ka go Rephabliki. Bjale ka metšhelo e mengwe, ditshwanelo tša makgetho, dilebi, ditefišo le tšhelete ya go kgoboketšwa ke SARS, mašokotšo a kgobokeditšwego a lefelwa go Sekhwama sa Matseno a Setšhaba.

Na ke ya mang?

Batho bao ba latelago ba swanetše go ngwadiša bakeng sa tefelo ya mašokotšo go SARS:

- Motho yo mongwe le yo mongwe yo a swerego tokelo ya go moepo, phemiti ya tlhokomelo, tokelo ya go dira nyakišišo, tokelo ya go maena, phemiti ya maene goba tokelo ya tšweletšo goba khirišo goba khirišo ya nakwan mabapi le tokelo yeo; goba
- Motho yo mongwe le yo mongwe yo a thopago goba a utullago ditlabele tša diminerale tša go tšwa ka go Rephabliki.

Na ke swanetše go tšea dikgato dife?

Foromo ya kgopelo ya [MPR1](#) e swanetše go tlatšwa. E hwetšagala ka fase gomme gape e ka hwetšagala go lekala le lengwe le le lengwe la SARS. Ge e tladišwe, e swanetše go sekeniwa gomme e emeilelwe go mineralroyalty@sars.gov.za. Foromo ya go tlatšwa ya [MPR3](#) e swanetše go emeilelwa go mineralroyalty@sars.gov.za.

Na tekanyo ya mašokotšo ke efe?

Tekanyo bakeng sa mašokotšo e phethagatšwa go ya ka fomula yeo e lego ka go dikarolwana (1) le (2) tša karolo 4 ya Molao wa Mašokotšo a Ditlabele tša Diminerale le Petroleamo, 2008 le pharologanyo magareng ga maemo ao a tšweleditšwego le ao a sa tšweletšwago a ditlabele tša diminerale, gabjale kea o a latelago –

- bakeng sa ditlabele tše di tšweleditšwego: botlalonyane bja 0.5% go fihla go palotlalo ya 5%
- bakeng sa ditlabele tše di sa tšweletšwago: botlalonyane bja 0.5% go fihla go palotlalo ya 7%.

Na mašokotšo a swanetše go lefelwa neng gape bjang?

Ditefelo di ka dirwa ka kanale ya [eFiling](#) ka tirišo ya kgetho ya tefelo ya Tlaleletšo. Lemoga gore dikanale tša pankana di ka se sa dirišwa bakeng sa ditefelo tša MPRR ka la 31 Janaware 2019, se se ra gore ditefelo ka moka tša MPRR di tlo dirwa ka tirišo ya kanale ya eFiling. Ka kgopelo tiišetša gore dikanale tša eFiling di beakantšwe bakeng sa molefela motšhelo yo mongwe le yo mongwe wa MPRR gomme bat home go dira tefelo ka kanale ye go kgonthiša gore ga go be le bothata ge dikanale tša pankana di fedišwa.

Lemoga gore tefelo enngwe le enngwe e swanetše go sepela le [foromo ya MPR3 \(e mpsa\)](#) ya go tlatšwa kage e hlokega go ya ka molao bakeng sa ditefelo tše pedi tša motšwaoswere, ditefelo tša go fetiša le dipušetšo tša mafelelo (ge eba tefelo enngwe e a hlokega).